

DANSK LANDSKABSPRIS 2015

Tom Nielsen

Novo Nordisk Naturpark, tildelt Dansk Landskabspris 2015. Foto Torben Petersen

Novo Nordic Nature Park, awarded the Dansk Landskabspris 2015. Photo Torben Petersen

25. januar 2016 overrakte kulturminister Bertel Haarder i Folketingets Fællessal Dansk Landskabspris 2015 på 50.000 kr. til Novo Nordisk Naturpark.

Dommerkomiteen havde indstillet fem finalister til prisen: Marielyst torv og strandsti, Elmelund Skov, Sønæs rensedam og vandpark, Novo Nordisk naturpark og Nørreport Station. Kendetegne for de nominerede projekter er, at de, ud over at være eksempler på god landskabsarkitektur, også illustrerer, hvordan landskabsarkitekter bidrager til at udvikle bæredygtige løsninger, der imødekommer aktuelle samfundsudfordringer. På forskellig vis adresserer de fem finalistprojekter forskellige aspekter af social, økonomisk eller miljømæssig bæredygtighed. Det sker i form af innovative klimaløsninger og natur-

udvikling. Det sker også i form af udviklingen af nye attraktioner og oplevelser, sammenhængskraft og identitet, der tilfører nyt liv til lokalsamfund, der har behov for et økonomisk løft. Eller i form af nye rekreative områder og omgivelser, der inspirerer ansatte og borgere.

Dansk Landskabspris uddeles af Park og Naturforvalterne, Danske Arkitektvirksomheder og Danske Landskabsarkitekter. Det er syvende gang, at prisen blev uddelt, og målet er at sætte fokus på landskabsarkitekturens bredde. Derudover hædrer Dansk Landskabspris 2015 landskabsarkitektoniske værker eller personer, hvis projekter tjener som inspiration for den overordnede udvikling af landskabsfaget. Juryen 2015 bestod af én repræsentant fra hver af de tre organisationer samt to uvildige repræsentanter:

Landskabsarkitekt MAA, MDL Lisbeth Westergaard, LIW planning, repræsentant for DANSKE ARK

Landskabsarkitekt MDL Bo Holm-Nielsen, ZoffmannHolm Landskabsarkitekter, repræsentant for DL

Landskabsarkitekt Steen Himmer, Gentofte Kommune, repræsentant for Park og Naturforvalterne

Prof., arkitekt MAA, ph.d. Tom Nielsen, Arkitektskolen Aarhus, uvildig repræsentant

Journalist, tv-vært Adrian Lloyd Hughes, DR Kultur, uvildig repræsentant

Læs mere om Dansk Landskabspris 2015 på www.landskabsarkitekter.dk

Juryens motivationer for de fem finalister følger her.

Øverst th. Nørreport Station. Foto Rasmus Hjortshøj, COAST Studio
Nederst th. Marielyst torv og strandsti. Foto Steven Achiam
Top right. Nørreport Station. Photo Rasmus Hjortshøj, COAST Studio
Bottom right. Marielyst square and beach path. Photo Steven Achiam

Novo Nordisk Naturpark, tildelt Dansk Landskabspris 2015

Bygherre: Novo Nordisk A/S

Landskabsarkitekt: SLA

Arkitekt: Henning Larsen Architects

Ingeniør: Alectia

Klimatilpasningsingeniør: Orbicon

Gartner: Skælskør Anlægsgartnere

Biotopkonsulent: Urban Green

Projektet til Novo Nordisk Naturpark ses af juryen som både nutidigt og fremsynet. Med afsæt i arkitekternes tilgang til landskabet som infrastruktur for både økologiske, økonomiske og sociale kredsløb bringes landskabsarkitekturen i spil i forhold til en række af samtidens vigtigste udfordringer. Projektet ses også som værende i dialog med den moderne tradition i dansk landskabskunst, der skabte arkitektur med udgangspunkt i det plantede og groede som de bærende virkemidler.

Projektet fremstår som et overbevisende bud på, hvordan en nyfortolkning af parktypologien i en forstads-kontekst kan være med til at transformere disse byområder, og projektet bør blive referenceprojekt, når det gælder forstadens bæredygtige transformation. Gentænkningen af forholdet mellem mellem global virksomhed og lokalområde, mellem privat og offentlig, mellem vildt og kontrolleret samt mellem arbejds- og fritidslandskab er inspirerende. Novo Nordisk Naturpark er både smuk domicil-arkitektur og et interessant bud på en forstadspark til det 21. århundrede.

I tildelingen af Dansk Landskabspris 2015 lægger juryen vægt på parkens fremsynede tilgang til bæredygtighed og det grundige arbejde med biotoper, vandhåndtering, sundhed og virksomhedsprofil.

Det er dog i særdeleshed den rolle, som landskabsarkitekterne har taget som rådgivere for bygherren, der honoreres. Gennem samarbejdet har bygherren såvel som byen fået en gave, de ikke vidste, de ønskede sig eller manglede. Denne vilje og evne til at overskride vante forestillinger og gennem samarbejde kunne formulere nye løsninger på ikke erkendte behov og problemer fortjener efter juryens mening at stå som forbillede for landskabsarkitekturen. Især når dette som i SLA's arbejde med Novo Nordisk Naturpark kombineres med en høj kunstnerisk værdi og et overbevisende greb om landskabsarkitekturens virkemidler.

Nørreport Station, hædrende omtale

Arkitekt: COBE og Gottlieb Paludan Architects

Samarbejdspartnere: Grontmij, Bartenbach LichtLabor

Bygherre: Københavns Kommune

Der findes kun en Nørreport Station, så både opgave og projekt er noget helt særligt i en dansk situation. Til glæde for mange er det færdige projekt blevet en overbevisende løsning både funktionelt og æstetisk. Juryen hædrer således Nørreport Station og dens landskabsarkitekter med følgende ord: Det funktionelt meget komplekse rum er med en række enkle greb blevet et byrum i byen, hvor balancen mellem fodgængere, cyklister, cykler, busser, biler, boder og teknik er langt bedre end før ombygningen. Den valgte løsning viser, hvordan landskabsarkitekturen, baseret på grundige analyser, kan bidrage væsentligt til, at byens flow opleves renere og mere intenst end tidligere.

Den innovative tankegang omkring noget så banalt og besværligt som cykelparkering, der (heldigvis) i stigende grad bliver et designpro-

blem i byerne, gør projektet til et muligt fremtidigt referenceprojekt. Det samme gælder naturligvis, at dette rum på grund af dets helt særlige rolle som møde- og udvekslingspunkt for næsten alle københavnere, rigtig mange danskere og udenlandske besøgende giver oplevelsen af noget helt særligt. Vi kan i dag glæde os over, at dette nye byrum tilfører den københavnske byrumspalet en ny dimension.

Marielyst torv og strandsti, hædrende omtale

Bygherre: Guldborgsund Kommune

Landskabsarkitekt: GHB Landskabsarkitekter

Arkitekt: ETN Arkitekter

Ingeniør: Grontmij, nu Sweco

Juryen ønsker at hædre projektet som et godt eksempel på, hvordan landskabsarkitekturen kan være en vigtig komponent i arbejdet med at ændre opfattelsen af et sted. På en helt konkret måde forholder projektet sig til den store diskussion om periferien og 'vandkantsdanmarks' udviklingsmuligheder. Projektet er eksemplarisk, idet det direkte adresserer 'image'-spørgsmålet, og fordi den konkrete løsning er udviklet i samarbejde med de lokale interessenter. Som konkret landskabsarkitektonisk værk fungerer projektet flot. Det store greb med et nyt trægulv har markant ændret atmosfæren, og det er netop pga. dette arbejde med det svære, men vigtige spørgsmål om landskabsarkitekturen som 'atmosfæreskaber', at projektet er særligt interessant. Dets forskellige historiske referencer og symbolske former fungerer godt sammen med de grundlæggende strukturelle greb, der skaber en ny samlet plads og en forbindelse mellem bebyggelse og strand.

Sønæs rensedam og vandpark. Foto Viborg Kommune Sønæs cleansing pond and water park. Photo Viborg Municipality

Sønæs rensedam og vandpark, hædrende omtale

Bygherre: Viborg Kommune og Energi Viborg

Landskabsarkitekt: Møller & Grønborg

Ingeniør: Orbicon

Hovedentreprenør: Svend E. Madsen

Underentreprenører: Ivan Jakobsen (jord og kloak), Kjærsgaard (stål), BF Anlæg (gartnerarbejde)

Sønæs rensedam og vandpark er et bemærkelsesværdigt projekt imellem de mange klimatilpasningsprojekter, der arbejdes med i disse år overalt i Danmark. Det er et fortrinligt eksempel på, hvordan landskabsarkitekternes faglighed og engagement kan bidrage til at skabe merværdi til de i udgangspunktet tekniske løsninger. Projektet fremhæves for det samarbejde på tværs af fag- og interesseområder, der har medvirket til, at det samlede resultat både er et forsinkelsesbassin, en rensedam, et læringsområde, en legeplads og en park for mange forskellige brugere. Projektet sammenbinder således på forbilledlig vis miljømæssige, økonomiske og sociale aspekter af landskabsarkitekturen. Juryen finder det legende element i projektet særligt vellykket og finder, at netop dette bør kunne fungere som en vigtig reference for fremtidige klimatilpasningsprojekter.

Elmelund Skov, hædrende omtale

Bygherre: Odense Kommune og Naturstyrelsen Fyn

Plan og anlæg er udført af forstkandidat Anni Borup og skov- og landskabsingeniør Anders Hersø, Naturstyrelsen, og forstkandidaterne Rasmus Dalhoff Skaar og Birgit Bjerre Laursen, Odense Kommune

Samarbejdspartnere: Vandcenter Syd A/S, prof. Anders Busse Nielsen, IGN, KU, landskabsarkitektstuderende Nané Køllgaard Pedersen

Elmelund Skov er et ambitiøst eksempel på en fremsynet landskabsudvikling. Projektet rejser 360 hektar skov tæt på den bebyggede del af Odense og skaber et nyt grænseland mellem bebyggelse og landbrugsland, hvor grundvandsbeskyttelse, biodiversitet og rekreative aktiviteter tilgodeses. Projektet er et fremragende eksempel på, at landskabsplanlægningen kan være en central og vigtig del af en nutidig byudvikling. Skoven er planlagt, så den både giver meget varierede æstetiske oplevelser for brugerne, samtidig med at den skaber et af de i det danske landskab hårdt tiltrængte områder, hvor grundvands- og naturbeskyttelse vægtes højere end produktionsinteresser. Dermed går Odense Kommune, Naturstyrelsen og Vandcenter Syd forrest i en diskussion om fremtidens danske landskab, dets anvendelse og æstetiske udtryk. Selv om projektet først om årtier vil kunne vurderes endeligt, ønsker juryen at fremhæve det som et fremragende eksempel, på at landskabsarkitekturen og landskabsarkitekternes kompetencer finder relevans også i arbejdet med den store planlægningsmæssige skala. Tom Nielsen, arkitekt MAA, ph.d., professor, By og landskab, Arkitektskolen Aarhus

Elmelund Skov. Fotos Odense Kommune Elmelund Forest. Photos Odense Municipality

